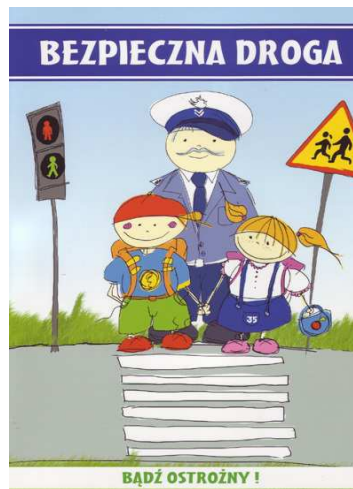

BEZPIECZEŃSTWO DZIECKA W PRZEDSZKOLU I POZA NIM

Bezpieczeństwo i zdrowie dziecka na terenie przedszkola jak i poza nim to podstawowe zadanie dla nauczycieli, opiekunów oraz innych pracowników przedszkola. Dzieci mają bowiem małe doświadczenie życiowe, niewielki zasób wypróbowanych technik radzenia sobie z różnymi problemami, niejednokrotnie są nieświadome zagrożeń swojego zdrowia czy też życia. Dlatego też bardzo ważne jest, aby przedszkole od najwcześniejszych lat wyposażyło dzieci w nawyki unikania, zapobiegania i możliwie szybkiego pokonywania wszelkich niebezpieczeństw.

Okres przedszkolny ma bardzo duży wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka. Dlatego też nauczyciele wspólnie z opiekunami swoich wychowanków już od pierwszych dni pobytu dziecka w przedszkolu powinni dążyć do wszechstronnego rozwoju jego osobowości.

Najlepszymi sprzymierzeńcami w osiągnięciu zamierzonego celu są przede wszystkim zasady i normy wpajane dzieciom każdego dnia i konsekwentnie przestrzegane zarówno przez pracowników przedszkola jak i poszczególnych członków rodzin dzieci.

Wychowanie dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie dbałości o własne bezpieczeństwo koncentruje się zwykle wokół kształtowania u dzieci umiejętności bezpiecznego poruszania się po drogach, uświadomienia im niebezpieczeństw, zabaw w źle wybranym miejscu, bądź też zabaw niebezpiecznymi i nie przeznaczonymi do zabaw przedmiotami, a także ostrożnego zachowania wobec obcych osób i zwierząt.

Wychowanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa nie powinno jednak kształtować u dzieci nieufnej postawy wobec dorosłych. Pozostawiając dziecku możliwie dużo swobody, powinno się jak najwcześniej uświadomić mu różne zagrożenia, które mogą wystąpić w jego najbliższym otoczeniu. To nie tylko wdrażanie go do przestrzegania zakazów i nakazów, ale przyzwyczajanie do „pewnych” ograniczeń jego wolności. Ważne jest też poznawanie przez dziecko sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych oraz zapobieganie ich powstawaniu.

Celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowywanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i z jego możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowymi i przyrodniczym.

ZASADY EDUKACJI W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA

Edukacja w zakresie bezpieczeństwa powinna:

1. Być procesem ciągłym, systematycznym i kompleksowym;
2. Kształtować postawy i nawyki z zachowaniem określonych proporcji wiedzy i działania;
3. Zapewnić dzieciom bezpośredni kontakt z obiektami i zjawiskami omawianego środowiska;
4. Analizować problemy za pomocą różnorodnych środków dydaktycznych, podkreślając znaczenie zajęć praktycznych i własnych doświadczeń;
5. Rozwijać u dzieci wrażliwość na niebezpieczeństwo, szczególnie w najbliższym otoczeniu.

Treści zawarte w programach wychowania przedszkolnego dotyczą przede wszystkim wiedzy, umiejętności i kształtowania postaw sprzyjających właściwym zachowaniom w sytuacjach zagrażających życiu czy też zdrowiu dzieci. Właściwa ich realizacja powinna umożliwić wytworzenie się określonych kompetencji u dzieci, ułatwiając im funkcjonowanie w życiu oraz dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo nie tylko swoje ale też innych.

Nauczyciel w czasie zajęć wychowawczo-dydaktycznych powinien poprzez stosowanie różnych metod i form pracy stwarzać dzieciom okazję do utrwalania treści związanych z bezpieczeństwem zarówno na terenie przedszkola jak i poza nim. Dzięki pogadankom, pokazom, scenkom sytuacyjnym czy też przykładom z życia nauczyciel ma możliwość uświadomienia dzieciom grożących im niebezpieczeństw, zapoznania ich ze sposobami unikania zagrożeń, a przede wszystkim z umiejętnością radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach.

ZAKRES TREŚCI ZAWARTYCH W PROGRAMACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA DZIECKA

1. Bezpieczne poruszanie się na drogach różnego typu.
2. Bezpieczeństwo podczas zabaw.
3. Groźne przedmioty i urządzenia.
4. Zagrożenia ze strony zwierząt.
5. Niebezpieczne rośliny.
6. Zagrożenia ze strony dorosłych.
7. Niebezpieczeństwo kradzieży, konieczność pilnowania swoich rzeczy i chronienia domowego dobytku.

BEZPIECZNE PORUSZANIE SIĘ PO DROGACH

Dziecko powinno wiedzieć:

- ❖ jakie są zasady ruchu drogowego dla pieszych;
- ❖ jakie niebezpieczeństwa mogą spotkać je jako uczestnika ruchu drogowego w najbliższym otoczeniu;
- ❖ o konieczności noszenia różnych elementów odblaskowych w czasie poruszania się po drogach (szczególnie poza miastem, w czasie od późnej jesieni do wczesnej wiosny i przy niekorzystnych warunkach

- atmosferycznych);
- ❖ że policjant jest osobą, do której zawsze może się zwrócić o pomoc, gdy znajdzie się w niebezpiecznej sytuacji;
 - ❖ jaka jest rola pracy policjanta w ruchu drogowym;
 - ❖ jakie są zasady bezpiecznego podróżowania samochodem osobowym (zajęcie miejsca w foteliku, zapięcie pasów, zachowanie spokoju podczas jazdy);
 - ❖ jakie są zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w środkach komunikacji publicznej.

BEZPIECZEŃSTWO PODCZAS ZABAW

Dziecko powinno wiedzieć, że:

- ❖ nie wolno oddalać się z miejsca zabawy bez zgody i wiedzy osoby dorosłej;
- ❖ nie wolno podejmować niebezpiecznych zabaw, korzystać z niebezpiecznych przedmiotów podczas zabaw z rówieśnikami;
- ❖ nie wolno bawić się w miejscach niedozwolonych;
- ❖ z zabawek, przyborów i sprzętu należy korzystać zgodnie z ich przeznaczeniem;
- ❖ o uszkodzonych zabawkach i sprzęcie terenowym należy zawsze informować osobę dorosłą;
- ❖ o wszelkich dolegliwościach, skaleczeniach czy też złym samopoczuciu również należy informować osobę dorosłą.

GROŹNE PRZEDMIOTY I URZĄDZENIA

Dziecko powinno wiedzieć, że:

- ❖ z urządzeń elektrycznych mogą korzystać tylko osoby dorosłe;
- ❖ nie wolno podłączać do prądu urządzeń samodzielnie skonstruowanych;
- ❖ nie wolno bawić się kuchenką gazową;
- ❖ nie wolno bawić się ostrymi przedmiotami;
- ❖ nie wolno zbliżać do pracujących maszyn i urządzeń elektrycznych,
- ❖ w sytuacji zagrożenia należy dzwonić pod numery alarmowe 997,998,999.

ZAGROŻENIA ZE STRONY ZWIERZĄT

Dziecko powinno wiedzieć, że :

- ❖ nie wolno dotykać dzikich zwierząt;
- ❖ nie wolno zbliżać się do zwierząt, których nie znamy;
- ❖ nie wolno wchodzić na teren, którego pilnuje pies;
- ❖ w sytuacji zagrożenia atakiem psa bądź innego zwierzęcia należy zachować spokój.

NIEBEZPIECZNE ROŚLINY

Dziecko powinno wiedzieć:

- ❖ które rośliny są szczególnie niebezpieczne dla człowieka;
- ❖ co dzieje się gdy człowiek zje coś trującego i jak ważna jest wtedy szybka pomoc medyczna.

ZAGROŻENIA ZE STRONY DOROSŁYCH

Dziecko powinno wiedzieć że:

- ❖ nie wolno ufać dorosłemu, który coś obiecuje dziecku i chce je gdzieś zaprowadzić;
- ❖ gdy znajdzie się w trudnej w sytuacji i gdy zaczyna się bać, należy zwrócić się o pomoc do policjanta, strażnika miejskiego lub do innej osoby zajmującej się niesieniem pomocy;
- ❖ znajomość imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania dziecka ma duże znaczenie w sytuacji jakiegokolwiek zagrożenia.

NIEBEZPIECZEŃSTWO KRADZIEŻY, KONIECZNOŚĆ PILNOWANIA SWOICH RZECZY I CHRONIENIA DOMOWEGO DOBYTKU

Dziecko powinno wiedzieć że:

- ❖ nie wolno otwierać drzwi, gdy ktoś dzwoni lub puka pod nieobecność rodziców;
- ❖ nie wolno podawać obcym swojego adresu domowego gdy o to poproszą;
- ❖ nie wolno opowiadać o tym co i gdzie znajduje się w domu;
- ❖ nie wolno zostawiać swoich rzeczy na placu zabaw, w parku bez opieki.

Wiadomości i umiejętności jakie powinien osiąść przedszkolak:

- 📖 orientować się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach w miejscowości, której mieszka;
- 📖 rozumieć zagrożenia płynące ze świata roślin i zwierząt;
- 📖 mieć rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie;
- 📖 mieć ograniczone zaufanie do dorosłych, szczególnie obcych;
- 📖 umieć opowiedzieć dorosłym, którzy się nim zajmują, o każdym zagrożeniu, które go spotkało;
- 📖 pilnować swoich rzeczy i nie narażać ich na zgubienie i kradzież;
- 📖 znać swoje obowiązki domowe, zwłaszcza w zakresie dbałości o dobytek;
- 📖 bez narażania domu na kradzież i zniszczenia.

Bezpieczeństwo i zdrowie przedszkolaka

Działania profilaktyczne przedszkola to:

1. Przybliżenie dzieciom zagrożeń na które może być narażone.
2. Nauka odpowiedzialności za swoje czyny.
3. Nauka radzenia sobie w różnych sytuacjach.
4. Nauka podejmowania właściwych decyzji.

Bezpieczeństwo dzieci przebywających w przedszkolu jest bardzo ważne, ponieważ bezpieczne dziecko to dziecko szczęśliwe, wesołe i ufnie. Rola nauczyciela w realizacji tych przedsięwzięć to nie podanie gotowych schematów zachowań, ale uczenie dzieci przewidywania i kreatywności w rozwiązywaniu problemów.

Zajęcia i zabawy powinny być realizowane w oparciu o metody aktywizujące myślenie dzieci np. (zabawy edukacyjne, inscenizacje teatralne, stwarzanie

symulowanych sytuacji, wycieczki, spotkania np. z policjantem, strażakiem, pielęgniarką, lekarzem).

Ponieważ to nauczyciel niezmiennie czuwa nad bezpieczeństwem dzieci podczas pobytu w przedszkolu, dlatego też już w pierwszych dniach pobytu dzieci w przedszkolu ustala wspólnie z wychowankami normy postępowania związane z ich bezpieczeństwem poprzez:

- opracowanie kontraktu grupy, w którym zawarte są zasady zachowania się w sali przedszkolnej, zasady zgodnej i bezpiecznej zabawy z rówieśnikami oraz zasady właściwego korzystania z zabawek,
- zapoznanie dzieci z regulaminem zachowania się w ogrodzie przedszkolnym,
- zaznajomienie dzieci z sytuacjami związanymi z bezpieczeństwem na terenie przedszkola jak i poza nim.

Bardzo ważna w tym zakresie jest współpraca z rodzicami. Nauczyciel dostarczając im odpowiedniej wiedzy może liczyć na kontynuację i utrwalenie zagadnień z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa w domu rodzinnym. Okazją do wymiany spostrzeżeń są zajęcia otwarte jak również spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami.

Wszelkie działania w przedszkolu mają służyć jednemu celowi – zapewnieniu i poprawieniu bezpieczeństwa dziecka w przedszkolu. Dzieci wyposażone w wiedzę na temat bezpieczeństwa i zdrowia będą potrafiły przewidywać i unikać zagrożeń, posiadać wiedzę i umiejętność potrzebną do pokonywania trudnych sytuacji w przedszkolu, w domu, a następnie w szkole.

